

Dienst Landelijk Gebied
Ministerie van Economische Zaken

Ruimtelijke onderbouwing Inrichtingsplan Grote Sniep

Versie 5.0

Datum	17 juli 2013
Status	Definitief

Colofon

Projectnaam	Grote Sniep
Projectnummer	102678.3
Versienummer	5.0
Locatie	T:\DLG\Kernteam Utrecht\De Venen\Project Groot Wilinis-Vinkeveen (Matteo)\De Grote Sniep\De Grote Sniep 2013\Vergunningen\Omgevingsvergunning en ruimtelijke onderbouwing gemeente\20130717 Ruimtelijkeonderbouwing 5.0.doc
Projectleider	Nicole Pakker
Contactpersoon	
Bijlage(n)	6
Auteurs	Johan van Dijk René Quinten Nicole Pakker

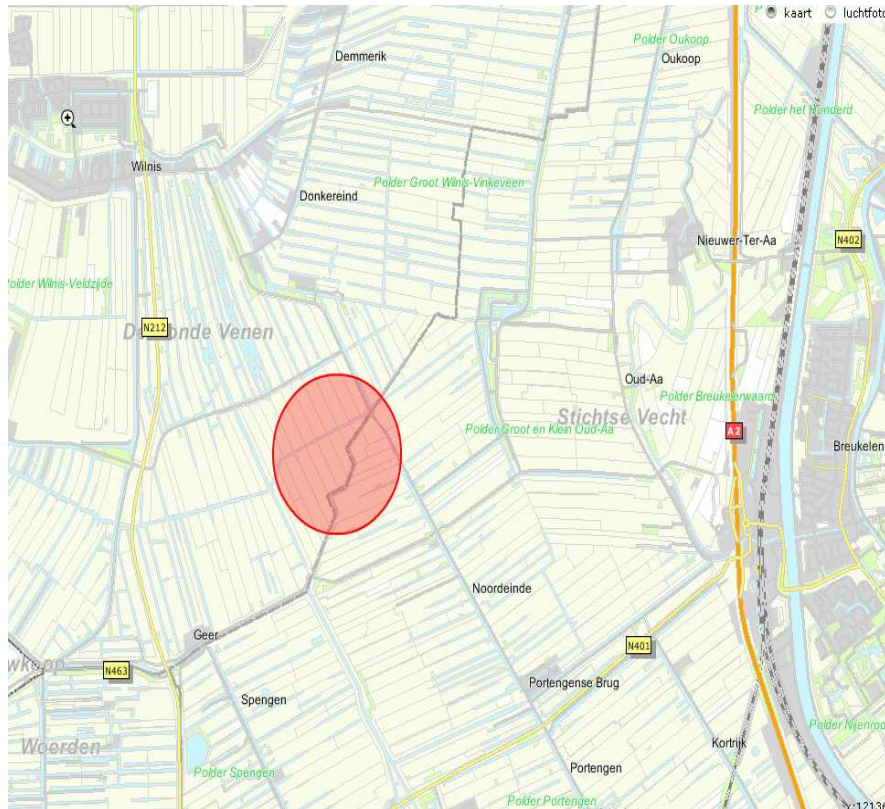
Inhoud

1	Inleiding	4
2	Gebiedsbeschrijving / Huidige situatie.....	6
3	Beleidskader.....	10
4	Doelen	13
5	Inrichtingsplan en effecten	15
6	Motivatie bestemmingswijziging	19
7	Toets aan Natuurwetgeving	23
8	Verantwoordelijkheden	27
9	Uitvoerbaarheid	29
Bijlage 1: Inrichtingskaart		31
Bijlage 2: Dwarsdoorsneden natuurvriendelijke oevers.....		32
Bijlage 3: Beheermaatregelen.....		33
Bijlage 4: Grondverzet en bodem		34
Bijlage 5: Kostenraming, financiering en aanbesteding.....		36
Bijlage 6: Vigerend bestemmingsplan buitengebied		37

1 Inleiding

Ligging

Het plangebied de Grote Sniep ligt in de gemeente De Ronde Venen (provincie Utrecht) ingesloten tussen Veldwetering, Bijleveld en de Veenkade. Aan de overzijde van de Veenkade grenst de Grote Sniep aan het natuurmonument Armenland Ruwiel (zie figuur 1).

Figuur 1: Ligging plangebied Grote Sniep

Eigendom

Het eigendom van de percelen in het plangebied is verdeeld (zie figuur 2). Een aantal percelen is in eigendom van Staatsbosbeheer (SBB). Een aantal percelen is in eigendom van een particulier eigenaar, waarmee de provincie een contract heeft gesloten volgens de regeling Particulier Natuurbeheer. Daarnaast is er een aantal veldkavels in eigendom van andere particulieren. Deze vallen nu buiten dit inrichtingsplan, maar zijn ook begrensd als te ontwikkelen EHS.

Project

Dit inrichtingsplan vormt een nadere uitwerking van het Gebiedsconvenant Groot Wilnis - Vinkeveen (GWV). Het ligt volledig in Ecologische Hoofdstructuur (EHS) die hier in zijn geheel zal worden ingericht en beheerd als draslandstapsteen. In de uitwerking van het deelgebied hebben SBB en één particulier uitgesproken dat zij de percelen die zij in eigendom hebben in een gezamenlijk inrichtingsplan willen ontwikkelen. Daartoe heeft betreffende particuliere eigenaar een inrichtingsvoorstel gedaan wat voor SBB een goede basis is voor uitwerking. Om het inrichtingsplan

verder uit te werken hebben SBB en die particuliere eigenaar het Programmabureau Utrecht-West om coördinatie en initiatief gevraagd.

Dienst Landelijk Gebied (DLG) heeft in opdracht van het Programmabureau Utrecht-West vervolgens een inrichtingsplan opgesteld en in een intensief planproces zorgvuldig afgestemd met betrokken partijen.

Doel en aanleiding van dit rapport

Dit inrichtingsplan met bijbehorende inrichtingskaart zijn opgesteld ter onderbouwing van de benodigde bestemmingswijziging en omgevingsvergunningaanvraag bij de gemeente De Ronde Venen, om het inrichtingsplan uiteindelijk te kunnen uitvoeren.

Voorlopig wordt bestemmingswijziging alleen aangevraagd voor een aantal percelen van SBB en een particuliere eigenaar. Voor een aantal percelen binnen het plangebied vindt nog overleg plaats met betreffende particulieren en die worden voorlopig nog niet ingericht. Alles is er op gericht om die overige particulieren zover te krijgen om ook die percelen in te richten. Als dat zover is en een uitvoeringsplan hiervoor is opgesteld, zal ook voor die percelen de benodigde bestemmingswijziging worden aangevraagd met onderhavige ruimtelijke onderbouwing.

Leeswijzer

Hoofdstuk 1 beschrijft de aanleiding van dit inrichtingsplan, het plangebied en het doel van deze ruimtelijke onderbouwing.

Hoofdstuk 2 beschrijft het gebied en wordt de huidige situatie per thema uitgewerkt

In hoofdstuk 3 is het relevante beleidskader beschreven.

In hoofdstuk 4 zijn de doelstellingen, die door realisatie van het inrichtingsplan moeten worden behaald, uitgewerkt.

In hoofdstuk 5 wordt het inrichtingsplan beschreven. Er wordt per thema ingegaan op de maatregelen en effecten.

In hoofdstuk 6 wordt de bestemmingswijziging toegelicht.

In hoofdstuk 7 wordt ingegaan op de natuurwetgeving en maatregelen die uitgevoerd moeten worden in kader van Flora en faunawet.

In hoofdstuk 8 wordt toegelicht hoe de verantwoordelijkheden worden verdeeld.

In hoofdstuk 9 wordt ingegaan op de uitvoerbaarheid.

2 Gebiedsbeschrijving / Huidige situatie

Natuur

De Grote Sniep bestaat uit bijna 46 ha veenweidegrasland in de polder Groot Wilnis - Vinkeveen. Hiervan wordt 17 ha door een particulier en Staatsbosbeheer natuurlijk beheerd (noordoostelijk punt in figuur 2). De graslanden worden aan de oostzijde omgeven door een houtkade (de Veenkade), waarachter het door SBB beheerde schraalgrasland-reservaat Armenland Ruwiel ligt.

De 17 ha van de particulier en SBB zijn in 2004 natuurgebied geworden met de ambitie nat schraalland (subtype kleine zeggenschraalland of blauwgrasland). Er wordt sindsdien niet meer bemest. Er zijn geen inrichtingsmaatregelen uitgevoerd. Dit terrein wordt twee maal per jaar gemaaid en daarna beweid, deels met rundvee, deels met paarden en schapen. Enkele percelen worden jaarrond beweid. De sloten hebben het omringende agrarische peil.

Wit is agrarisch graslandperceel. Blauw en groen gelegen binnen de Grote Sniep zijn natuurlijke graslandpercelen, beheerd door een particulier resp. Staatsbosbeheer.

Figuur 2: Eigendomskaart

De kwalitatieve waarde van de flora en fauna van het terrein blijft op dit moment beperkt tot de slootkanten. De plantensoorten die hier voorkomen geven aan dat er potenties zijn voor de ontwikkeling van nat schraalland. In de percelen zelf is de veraarde veenbodem daarvoor te voedselrijk en de grondwaterstand te laag. Afplaggen van de bovengrond is noodzakelijk om deze voedselrijkdom te verwijderen en de afstand tot het grondwater te verminderen (in combinatie met een aanpassing van het beheer van het waterpeil in de sloten) en zo het natuurdoel te bereiken. Zonder afplaggen zullen de percelen in hun botanische ontwikkeling blijven steken in witbolgrasland.

In de Veldwetering komen diverse vissoorten voor. De Veldwetering staat in verbinding met de kavelsloten, waardoor de vissen het gebied in kunnen trekken.

Water

Voor de huidige 'agrarische' functie is in het gehele plangebied De Grote Sniep een waterpeil van - 2,3 m NAP in de zomer en -2,35 m NAP in de winter ingesteld. Voor de na te streven natuurdoelen is een hogere grondwaterstand en een flexibel peilbeheer gewenst.

Momenteel wordt gebiedsvreemd water vanuit de Veldwetering ingelaten in Armenland Ruwiel. Dit water wordt gevoed met meststoffen door afstromend water van agrarische percelen. Voorzuivering van dit water in de Grote Sniep is zeer gewenst. Niet alleen om zo de noodzakelijke voorwaarden voor natuurdoelen in het Armenland en het omringende buffergebied te scheppen, maar ook de water- en natuurdoelen van het Gebiedsconvenant GWV in de Grote Sniep zelf te realiseren.

Landbouw

Binnen het gebied de Grote Sniep liggen 19 ha percelen die in landbouwkundig gebruik zijn door particulieren als agrarisch grasland (zuidoostelijk deel in figuur 2). De overige percelen, eveneens grasland, worden natuurlijk beheerd door Staatsbosbeheer en particulier.

Het gebied rondom de Grote Sniep is eveneens in agrarisch gebruik (grasland).

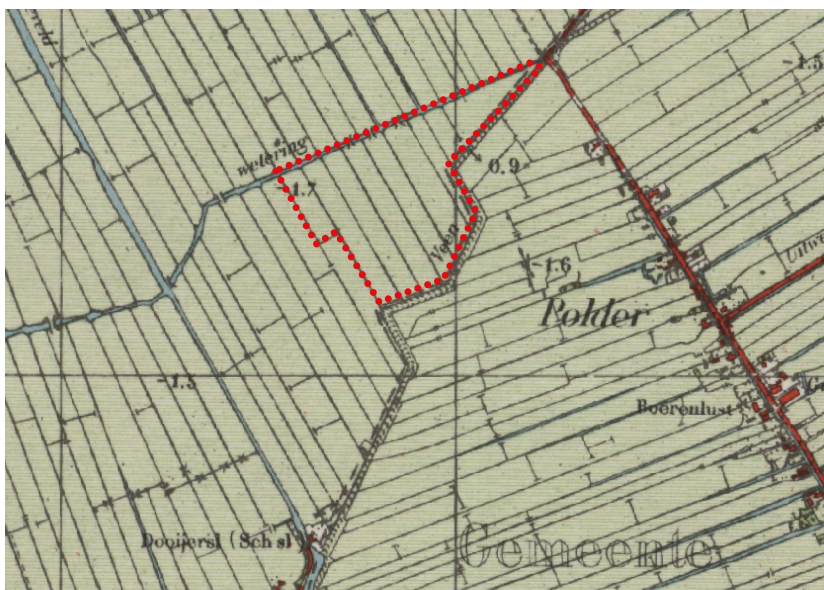
Landschap en archeologie

De Grote Sniep bevindt zich op de overgang van twee verschillende landschappelijke eenheden, beiden veenontginningen. De Veenkade vormt de overgang die goed is waar te nemen door de verandering van kavelrichting. De Grote Sniep maakt zelf nog onderdeel uit van de opstreckende verkaveling van de Ronde Venen. De gronden van de Ronde Venen zijn ontgonnen naar het middelpunt van het veenkussen toe. Dit zorgt voor radiale percelen die op grote schaal een waaier vormen. De Grote Sniep is het laatste blok dat ontgonnen wordt vanuit het lint van Wilnis. De polder Oud Aa, die zich aan de zuidoostzijde van de Veenkade bevindt, is een blokverkaveling. Blokverkavelingen hebben eveneens een opstreckende perceelsvorm, maar niet de waaievormige verkaveling van de Ronde Venen. De blokverkaveling kenmerkt zich door een haakse hoeken tussen de sloten, kades en ontginningslinten. Op grote schaal zijn blokken te herkennen. De ontginning start vanaf een bebouwingslint, in dit geval Oud Aa. Beplante achterkades, zoals de Veenkade, zijn een karakteristiek element van de blokverkaveling. Het bestaande fiets- en wandelpad zorgt dat het landschap beleefbaar is voor bewoners en recreanten.

Het landschap van de Grote Sniep is in de loop van de eeuwen weinig veranderd (zie figuren 3, 4 en 5). Het historisch landschap is als het ware nog te beleven. Het behouden van dit historische landschap en de bijbehorende rust en ruimte is uitgangspunt voor het inrichtingsplan. De grootste ingreep is de verandering van de infrastructuur. De Veenkade was lange tijd de ontsluitingsweg. De nieuw aangelegde Korenmolenweg zorgt voor een snelle verbinding richting Donkereind.

Figuur 3: Historische kaart 1850

Figuur 4: Historische kaart 1950

Figuur 5: Luchtfoto 2011

Voor de Grote Sniep zijn de volgende kenmerken belangrijk:

- de opstreckende perceelsvorm met bijbehorend slotenpatroon;
- de openheid: geen opgaande beplanting langs de perceelsgrenzen of bosblokken;
- het grondgebruik: grasland met vee;
- de kenmerkende hoekige loop van de Veenkade en de beplanting op de kade.

De Provincie Utrecht heeft een indicatieve archeologische verwachtingenkaart (IKAW) opgesteld. Hierop is te zien dat er geen hoge archeologische verwachtingswaarden zijn voor dit gebied.

Recreatie

Momenteel ligt er een wandelpad over de Veenkade aan de oostkant van het gebied. De particuliere eigenaar wil graag recreatieve functies aan het gebied toevoegen omdat er momenteel geen voorzieningen zijn en hij het gebied aantrekkelijker wil maken voor recreanten. Daarvoor loopt een afzonderlijke planologische procedure.

3 Beleidskader

Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie incl. Ecologische Hoofdstructuur

Op 4 februari 2013 hebben Provinciale Staten van Utrecht de Provinciale Ruimtelijke Structuurvisie (PRS) en de Provinciale Ruimtelijke Verordening (PRV) vastgesteld. In de PRS heeft de provincie het ruimtelijk beleid voor de periode 2013-2028 vastgelegd. Gemeenten kunnen binnen dit beleid o.a. natuur aanleggen of recreatievoorzieningen ontwikkelen. Het nieuwe beleid heeft als uitgangspunt: lokaal wat kan, regionaal wat moet. Gemeenten krijgen hierdoor meer ruimte om binnen de gestelde kaders beslissingen te nemen, waarbij ruimtelijke kwaliteit voorop staat. In het landelijk gebied zet de provincie zich in voor het behoud en het versterken van natuur en landschap, landbouw en recreatiegebieden. Natuurgebieden worden in de PRS planologisch beschermd. De Grote Sniep ligt volledig in de Ecologische Hoofdstructuur (EHS). Op de kaart van de PRS is het dan ook aangeduid als EHS.

Gebiedsconvenant Groot Wilnis Vinkeveen

De Grote Sniep ligt in het gebied De Venen in Utrecht-West. Binnen dit gebied lopen diverse gebiedsprogramma's, waaronder het gebiedsprogramma Groot Wilnis - Vinkeveen.

In het Herijkt Plan De Venen hebben de gebiedspartijen in 2007 met de provincie Utrecht afgesproken dat zij gezamenlijk zullen onderzoeken of het mogelijk is om in Groot Wilnis - Vinkeveen een robuuste natuurverbinding te realiseren tussen de Nieuwkoopse Plassen en de Vechtstreek (de Groene Ruggengraat), in combinatie met een duurzaam watersysteem, minder bodemdaling, een vitale landbouw en kansen voor recreatie.

Onderdeel hiervan is een herstelstrategie voor het gebied Armenland Ruwel. Belangrijke onderdelen van deze herstelstrategie voor Armenland Ruwel zijn het inrichten van de Grote Sniep en de realisatie van een bufferzone ten zuidwesten van het natuurmonument. Dit laatste wordt in een afzonderlijk inrichtingsplan voor Armenland Ruwel e.o. uitgewerkt.

In april 2010 is het Gebiedsconvenant Groot Wilnis - Vinkeveen 2010-2020 door diverse overheden en maatschappelijke partijen getekend. De partijen willen het unieke veenweidelandschap behouden en verder ontwikkelen. Het Gebiedsconvenant is gebaseerd op vrijwillige deelname. In het Gebiedsconvenant zijn de volgende hoofddoelen uitgewerkt:

- Schoon water
- Beperkte bodemdaling
- Veelzijdige natuur
- Vitale landbouw
- Weidse recreatie

In juni 2011 is het Realisatieplan vastgesteld door de stuurgroep. Daarin is aangegeven welke maatregelen er uitgevoerd worden.

Op basis van overleg met de betrokken partijen, de opdrachtverlening vanuit Programmabureau Utrecht-West en het Gebiedsconvenant GWV is onderstaande tabel opgesteld met programma van eisen aan het inrichtingsplan.

Overzicht van randvoorwaarden en eisen voor de Grote Sniep vanuit het Gebiedsconvenant en Realisatieplan

Functioneel		Technisch	
Beleid			
1	In het Gebiedsconvenant GWV is vastgelegd dat het gebied moet functioneren als draslandstapsteen. De inrichting moet voldoen aan de draslanddefinitie van de projectgroep GWV	a	Inrichting naar natuurstype N. 10.01: Nat Schraalland op de lage delen van het plangebied. Hogere delen zal het beheertype N. 12.02: Kruiden- en faunarijk grasland in combinatie met NVO plaatsvinden.
		b	Toepassing van zo veel mogelijk natuurvriendelijke (dras)oevers.
2	Realisatie moet planologisch mogelijk zijn binnen een eenvoudige Wabo-procedure	-	
Natuurinrichting			
3	Inrichting moet leiden tot (een) natuurstype(s) die passen binnen het Subsidie Natuur- & Landschapsbeheer.	Inrichting naar beheertype N: 10.01 - Nat Schraalland en N: 12.02 - Kruiden-en faunarijk grasland	
4	Maaiveldverlaging moet niet leiden tot het ontstaan van moeras (ook in de nabije toekomst wanneer in de toekomst het waterpeil de bodemdaling niet volgt.)	Niet meer ontgraven dan noodzakelijk is voor het halen van het natuurdoel	
5	De inrichting moet visvriendelijk zijn	a	Toepassing van natuurvriendelijke oevers
		b	Aanleg paaiplaatsen
		c	Toepassing duikers Ø 60 cm
		d	Toepassing visvriendelijke inlaat als waterinlaat vanaf de wetering.
Waterdoelen			
6	Grote Sniep moet de waterkwaliteit verbeteren van het water dat in Armenland Ruwiel wordt ingelaten.	a	Plaatsing van dammen en duikers moet voor een zo lang mogelijk stroomprofiel langs natuurvriendelijke oevers leiden.
		b	Isolatie van de wetering door afdammen kavelsloten
7	Binnen het plangebied moet een nieuwe hoofdwatgang naar de wetering worden gerealiseerd die de Oskamsloot vervangt.	Sloot langs meest westelijke SBB-perceel moet 10 meter verbreed worden. (Realisatie door en onder verantwoording van Waternet)	
8	De aanleg van de nieuwe hoofdwatgang moet worden benut om KRW-doelen te behalen	Nieuwe watgang wordt voorzien van een natuurvriendelijke oever, bestand tegen golfslag.	
Lanbouwkundig gebruik / beheer			
9	De percelen moeten aan de wetering-zijde ontsloten worden.	Ontsluitingspad vanaf brug over de wetering m.b.v. bestaande dammen	
10	Enige mate van beweiding moet mogelijk zijn.	Op de percelen met natuurstype Kruiden- en faunarijk grasland zal dit mogelijk zijn op de hoge delen van het plangebied. Dit beheertype is nu in ontwikkeling voor de percelen van de particulier.	

Landschap		
11	Versnippering van het cultuurhistorisch waardevolle slotenpatroon moet zo beperkt mogelijk blijven. (Landschapsvisie provincie).	Geen dempingen direct langs de wetering, niet meer dempen/vergraven dan nodig is om de natuurdoelen te halen.
Recreatie		
12	Het ontwerp moet ruimte bieden voor inpassing van recreatieve voorzieningen in een later stadium.	-
Overig		
13	Ligging gasleiding ophogen met vrijkomende grond voor rij- c.q. wandelpad.	Geen graafwerk boven de gasleiding

Aanvulling Randvoorwaarde 13:

De gasleiding grenst aan 1 zijde aan een watergang waar geen inrichtingswerkzaamheden zullen plaatsvinden. Er zal wel een bestaande brug vervangen worden door een gronddam in deze naastgelegen watergang.

Voor afvoer van de vrijkomende grond zal de transportroute worden gevolgd en zal er door de aannemer een extra voorziening worden getroffen over de afvoerroute die over dat deel van de gasleiding zal plaatsvinden. Is nu al een bestaand rijpad waarover gereden wordt met tractoren voor agrarisch beheer zoals maaien en afvoeren.

Aan de andere zijde zal een deel van een perceel worden afgeplagd voor natuurontwikkeling met maximaal 25 cm.

De inrichting zal zodanig worden uitgevoerd dat een strook grond van 4 meter gevrijwaard zal blijven van enige vorm van graafwerkzaamheden. Op het tracé van de gasleiding zal over de gehele lengte een laag van ca. 15-20 cm grond van het af te graven perceel worden opgebracht.

De werkzaamheden zullen conform de Algemene Velin voorwaarden worden uitgevoerd. Deze Velin voorwaarden beschrijft een algemene standaard voor het voorbereiden en verrichten van grondroer- en overige activiteiten nabij leidingen en/of kabels.

4 Doelen

Hieronder zijn de doelen per thema uitgewerkt voor het projectgebied Grote Sniep.

Natuur

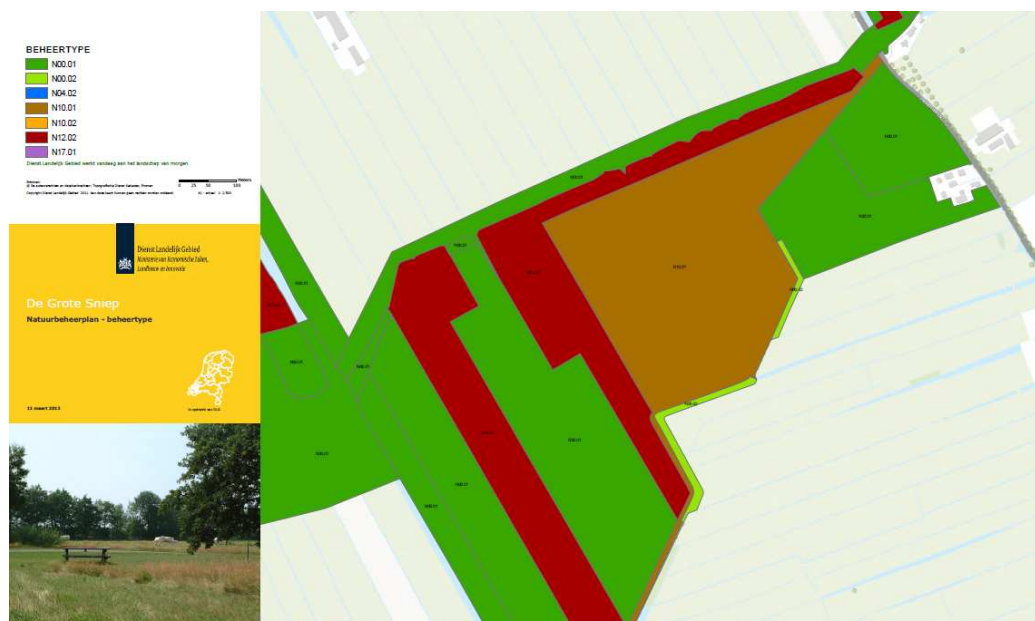
Realisatie van 'draslandstapsteen' in de Grote Sniep conform het Gebiedsconvenant GWV. In het kader is de definitie van drasland uitgewerkt. Samen met andere natuurgebieden draagt deze stapsteen bij aan een robuuste natuurverbinding langs de Veldwetering.

Drasland

Drasland is niet bemest hooiland dat van 0 tot 30 centimeter boven het oppervlaktewaterpeil ligt. De bijbehorende vegetatietypen zijn kleine zegge, dotterbloemhooiland en blauwgrasland. In de zomer mag er geen water op deze gronden staan en mag er ook geen oppervlaktewater op worden aangebracht. Binnen elke kraal zoals die in het Gebiedsconvenant GWV zijn benoemd, zal de volledige range aan hoogten van 0 tot en met 30 centimeter boven het oppervlaktewaterpeil aanwezig zijn

Naast het realiseren van deze vegetaties is het van belang voor de doelsoorten van de draslandverbinding dat er sloten met flauwe oevers en een goede waterkwaliteit voorkomen. Dit uit zich in een soortenrijke watervegetatie en een diverse faunagemeenschap.

In het natuurbeheerplan van de provincie Utrecht zijn hiervoor de beheertypen N. 10.01 "Nat schraalland" en N.12.02: "Kruiden- en faunarijk grasland" opgenomen (zie figuur 6).

N. 00,01 – beheertype moet nog toegekend worden (donker groene kleur)

N.10.01 – betreft beheertype nat schraalland (bruine kleur) en

N. 12.02 Kruiden- en faunarijk grasland (rode kleur)

Figuur 6: Natuurbeheerplan provincie Utrecht 2013 beheertypenkaart.

Realisatie van natuurvriendelijke oevers zodat er meer drasland ontstaan en een gevarieerd natuurlijk gradiënt voor plant en dier. Door het zuiverende effect van natuurvriendelijke oevers zal tevens de waterkwaliteit verbeteren (zie water).

Realisatie van een aantrekkelijk paai- en leefgebied voor vis. Kenmerkende vissoorten die horen bij de beoogde natuurdoeltypen, zoals Bittervoorn, Kleine Modderkruiper, Snoek en Rietvoorn, moeten deze gebieden kunnen bereiken en er kunnen paaieren.

Water

Verbeteren van de kwaliteit van het water dat vanuit de Veldwetering ingelaten wordt in het natuurmonument Armenland Ruwiel ter behoud en versterking van het waardevolle schraalgrasland.

Natuurvriendelijke oever langs de nieuwe hoofdwatgang in het kader van de doelen van de Kaderrichtlijn Water van het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV).

Landschap en archeologie

Belangrijk is openheid van veenweidegebied te behouden en verkavelingspatroon in stand te houden. Daarnaast moet zoveel mogelijk voorkomen worden dat archeologische waarden verstoord worden.

Landbouw

Het gebruik van de enkele agrarische graslandpercelen binnen het gebied Grote Sniep moet zonder nadelige effecten voortgezet kunnen worden. Hetzelfde geldt voor de agrarische percelen rondom de Grote Sniep.

Recreatie

In het kader van recreatief medegebruik is in het Gebiedsconvenant GWV (2010) aangegeven dat de beleving van de natuurgebieden versterkt kan worden.

5 Inrichtingsplan en effecten

Inleiding

In dit hoofdstuk wordt voor de betreffende thema's toegelicht welke maatregelen worden uitgevoerd, welke doelen worden gerealiseerd, welke keuzes in het ontwerp zijn gemaakt en welke effecten die hebben. De maatregelen staan aangegeven op de inrichtingskaart (zie bijlage 1). Een technische omschrijving van de maatregelen is uitgewerkt in de kostenraming bij het inrichtingsplan.

Natuur

De drasland stapsteen wordt gerealiseerd door de terreinen om te vormen tot een mix van twee natuurtypes uit het stelsel natuur- en landschapsbeheer: Beheertype N. 10.01- nat schraalland en N. 12.02 - kruiden- en faunarijk grasland.

Het eerste beheertype komt op de laagste delen van de grond. Om nutriënten af te voeren en het gebied te vernatten wordt het maaiveld afgegraven tot 10 cm boven het oppervlaktewaterpeil. In de zomer dient het waterpeil laag genoeg te zijn om maaibeheer mogelijk te maken. De drooglegging is dan minimaal 10 cm.

Er zijn twee af te plaggen delen aangewezen in het inrichtingsplan (zie bijlage 1):

Locatie	Huidige maaiveld	Maaiveld na afplaggen
Afplagvlak bij visvriendelijke inlaat	NAP - 2,0 a -2,1 meter	NAP -2,2 meter
Afplagvlak bij Oostpunt	NAP - 1,9 a -2,0 meter	NAP -2,1 meter

De afgraafhoogte van -2,2 en - 2,1 meter is bepaald met behulp van een gis-analyse en de AHN-kaart.

Drasnatuur wordt tevens gerealiseerd door de meeste sloten te voorzien van natuurvriendelijke oevers conform de dwarsdoorsnede in bijlage 2.

Om de natuurdoelen te realiseren wordt een natuurvolgend (op basis van verdamping en neerslag) flexibel waterpeil met een bandbreedte van ca 20 cm in het gebied toegepast tot een maximum niveau van -2,10 m NAP. Deze waterhuishouding leidt in natte perioden tot een hogere (grond) waterstand en in droge periode tot uitzakken van het (grond) waterniveau. In combinatie met afplaggen leidt dit tot een situatie waarin de gewenste vegetatie zich kan ontwikkelen.

De natuurlijke graslandpercelen worden beheerd en onderhouden door een particulier en SBB volgens de beheermaatregelen zoals omschreven in bijlage 3. De mix van beheertypes maakt beperkt agrarisch gebruik mogelijk. Op het fauna- en kruidenrijk grasland is enige mate van beweiding mogelijk. Dat geldt niet voor het nat schraalland. Daarom worden de delen met nat schraalland waar nodig met nieuwe sloten/ duikerdammen en damhekken afgescheiden. De percelen van de particuliere eigenaar en SBB worden ontsloten via de weteringzijde. Hiervoor wordt een werkpad aangelegd door ophoging met vrijgekomen grond en deels door de huidige grond niet af te graven. De ontsluiting volgt zo mogelijk bestaande dammen. Het midden van de percelen met nat schraalland worden iets hoger afgewerkt, zodat de percelen vaker toegankelijk zijn voor beheerwerkzaamheden.

Langs de Veenkade worden i.p.v. dammen damwanden gebruikt om te zorgen dat het gebied niet toegankelijk wordt vanaf het fietspad.

Het beheer en onderhoud van de natuurvriendelijke oevers wordt tevens uitgevoerd door SBB en de particulier volgens het beheertype nat schraalland (zie bijlage 3).

De sloten zullen door de maatregelen t.b.v. waterkwaliteit (zie water) niet in verbinding staan met de Veldwetering. Om paai- en rustplaatsen voor vissen te creëren binnen de Grote Sniep, wordt middels een visvriendelijke inlaat een verbinding gemaakt met de Veldwetering. Hierdoor kunnen vissen het gebied in trekken. Daarnaast worden visoverwinteringsplaatsen gecreëerd, door op twee locaties sloot verder te verdiepen.

Ten gunste van natuurdoelen komt grond vrij door afgravingen (o.a. afplaggen maaiveld en aanleg natuurvriendelijke oevers). Deze grond wordt gebruikt om een sloot te dempen op een nabijgelegen landbouwperceel. Door het intensieve gebruik van dit perceel is de verwachting dat huidige natuurwaarden van de sloot laag zijn. Door nabijheid van andere sloten biedt voldoende uitwijkmogelijkheden voor aanwezige planten en diersoorten (zie ook mitigerende maatregelen flora- en faunawet).

Water

Ter verbetering van de waterkwaliteit in Armenland Ruwel worden de volgende maatregelen uitgevoerd:

- 1) Het water uit de Veldwetering wordt via de Grote Sniep naar Armenland Ruwel geleid. De inrichting moet zorgen dat dit een zuiverend effect heeft. Daarvoor wordt het gebied met dammen van de wetering geïsoleerd en krijgt het één inlaat in de vorm van een visvriendelijke inlaat. De situering van dichte dammen en duikerdammen zorgt voor een lang stroomprofiel, waarbij het water zo veel mogelijk langs natuurlijke oevers stroomt voordat het in Armenland Ruwel wordt ingelaten. Het gevolg van deze inrichting is dat de Oskamsloot, die door het gebied loopt, niet meer kan functioneren als hoofdwatgang. Daarom wordt een kavelsloot langs de grond van SBB verbreed tot hoofdwatgang. Deze hoofdwatgang wordt voorzien van een natuurvriendelijke oever.
- 2) Het natuurpeilvak zal een minimumpeil hebben gelijk aan het polderpeil. Zodra dit peil wordt overschreden wordt het water via de inlaat ingebracht. Het maximum peil is gelijk aan het polderpeil + 30 cm. Als dit wordt overschreden dan wordt er water afgevoerd naar de polder. Via een pomp zal een verbinding met Armenland Ruwel ontstaan zodat aanvoerwater aan het natuurpeilvak zal worden onttrokken. De afstelling van de pomp zal zo zijn dat niet meer water onttrokken wordt dan strikt noodzakelijk teneinde de natuurlijke zuivering in de Grote Sniep de tijd te geven. Het gewenste maatwerk hiervoor zal afgesproken worden op basis van overleg tussen SBB en het Hoogheemraadschap.
- 3) Afvoer van water uit Armenland Ruwel, in de perioden met een wateroverschot aldaar, zal weer naar het natuurpeilvak moeten teruglopen. Behalve dat dit kwalitatief goed water is, is dit ook de enige manier om watergebonden zaden, sporen, waterdiertjes etc. van Armenland Ruwel in het natuurpeilvak te krijgen.

Door het flexibele waterpeil in het gebied (zie natuur) neemt de invloed van de waterkwaliteit van de Veldwetering en afstromend water van agrarische percelen af. Voor een belangrijk deel kan de waterhuishouding teren op 'eigen' neerslagwater. Door binnen het gebied niet of minder te bemesten ontstaat een kwalitatief

laagbelast watersysteem. Deze kwaliteitsontwikkeling staat ook ten dienste van het voeden van het natuurmonument Armenland Ruwiel.

Naast een verbeterde kwaliteit zullen naar verwachting de slootbodems minder snel verbaggeren en blijven de sloten na baggeren langer op diepte. Schoner water in diepere sloten zal positief uitpakken voor de waterfauna. Het nu beperkte aantal soorten zal dan kunnen toenemen met bijvoorbeeld Glassnijder, Bruine Korenbout, Heikikker, Bittervoorn en Vetje.

Om de verbeterde waterkwaliteit en hogere waterpeilen in de Grote Sniep te realiseren worden de sloten die uitkomen in de Veldwetering afgedamd. Er blijft een enkele verbinding over waarin een in- en uitlaatconstructie wordt aangelegd. Het Hoogheemraadschap wordt verantwoordelijk voor de bediening van dit object.

Door de sloot langs het meest westelijke SBB-perceel tot 10 m te verbreden wordt een nieuwe hoofdwatgang gerealiseerd die de Oskamsloot vervangt. Langs deze nieuwe hoofdwatgang wordt een natuurvriendelijke oever gerealiseerd conform doorsnede in bijlage 2. Uitvoering van dit onderdeel wordt door Hoogheemraadschap AGV opgepakt en is geen onderdeel van onderhavig ruimtelijke onderbouwing.

Landschap

De opstreckende verkaveling met evenwijdige lange smalle percelen, gescheiden door sloten, is kenmerkend voor De Ronde Venen. Er is bij de ontginning vanaf twee kanten gewerkt, zowel vanaf de oostelijke kaden (Demmerikse Kade, Veenlade) als vanaf de bewoningslinten op de binnenring (Demmerik, Donkereind, Oudhuyzen). We vinden de typerende verkaveling en andere landschapskenmerken, zoals de openheid en het grondgebruik en de hoekige loop van de Veenkade (zie hoofdstuk 2), terug in het plangebied Grote Sniep. Deze blijven ook na inrichting behouden en herkenbaar. Met het inrichtingsplan willen we de verkavelingstructuur zo min mogelijk verstoren. Dit is conform het beleid van provincie en gemeente.

Aanwezige opgaande karakteristieke beplanting blijft gehandhaafd.

Om de natuur en waterdoelen te halen zijn enkele maatregelen nodig die niet helemaal passen bij de landschapsstructuur: extra dammen, enkele scheidsloten die haaks staan op het kavelpatroon en 1 slootdemping aan de noordzijde van het plangebied.

Door het afdammen van kavelsloten niet direct langs de Veldwetering uit te voeren blijven de koppen van de kavels intact.

Het graven van enige dwarsslootjes in het natuurgedeelte is planologisch zondermeer mogelijk en vraagt ook geen vergunning.

In het agrarisch deel van het plangebied, noordelijk van de Veldwetering grenzend aan de Korenmolenweg, wordt een sloot gedempt. De grond komt uit het natuurgedeelte ten zuiden van de Veldwetering. De ontgraving is nodig om de ecologische en hydrologische doelen in het natuurgedeelte te realiseren. Met het op deze manier verwerken van uitkomende grond blijven we binnen de milieukundige randvoorwaarden vanuit het beleid. Landschappelijk verdwijnt er weliswaar een lijn in het landschap door de slootdemping, maar de landschappelijke structuur wordt niet aangetast. Het betreft een lijn die aan de grens van het plangebied ligt in een strook van percelen waar de breedte al varieert en er meer percelen zijn die een 'dubbele' breedte hebben.

De slootdemping is strijdig (verboden) met het bestemmingsplan 'Buitengebied' van de gemeente De Ronde Venen 2005 (Natuurwaardenkaart; sloten en slootkanten in bovenlanden). Medewerking geven betekent dat de demping onderdeel dient te zijn van het te nemen projectbesluit.

Archeologie

In de archeologische beleidskaart van de gemeente De Ronde Venen uit 2011 staat het gebied van de Grote Sniep aangegeven als "lage verwachtingswaarde". In het noordoosten van de Grote Sniep zijn enkele stroomruggen aangegeven. Met het oog op (mogelijke) archeologische waarden wordt de eis gesteld dat niet dieper dan 30 cm wordt afgegraven.

In een onderzoek van Alterra is vastgesteld dat in de Grote Sniep geen toemaakdekken aanwezig zijn (zie bijlage 4).

De voorgenomen afplagging is niet dieper dan 30 cm zodat hiervoor geen archeologisch onderzoek nodig is.

De stroomruggen worden zeer plaatselijk dieper dan 0,3 m ontgraven doordat enkele dwarsslotjes worden aangelegd die noodzakelijk zijn voor de afwatering van het aan te leggen natuurgebied. Deze ingreep beperkt zich tot 4 x ca. 120 m² en blijft ruim binnen de gestelde grens van 1.000 m² zoals genoemd in de beleidskaart van de gemeente.

De vrijkomende grond wordt gebruikt voor de aanleg van dammen en de ophoging van landbouwpercelen. In bijlage 4 is de regelgeving die hiervoor geldt nader uitgewerkt.

Landbouw

De inlaat vanuit de Veldwetering ligt benedenstrooms van de agrarische graslandpercelen binnen de Grote Sniep. Voor de agrarische percelen wordt een agrarisch peilbeheer ingesteld. De aanpassingen van de watergangen en het flexibel peilbeheer binnen het natuurgebied zullen geen effect hebben op deze percelen en het huidige gebruik kan worden voortgezet.

De agrarische percelen, die om de Grote Sniep liggen, behouden het agrarisch peil en ondervinden geen effecten.

Het dempen van de sloot op het aangrenzend agrarisch perceel en het rondleggen van dit deel van het perceel zorgt voor een verbeterde kavelstructuur en efficiëntere landgebruik.

Recreatie

SBB en de particuliere eigenaar willen de beleving van het natuurgebied versterken. De particulier heeft een plan voor een Torenrestaurant aan de rand van de Grote Sniep. Deze zal bereikbaar worden via het huidige wandelpad op de kade aan de zuidkant van de Grote Sniep. Het concept voor een Torenrestaurant betreft een uitzichtoren, voorzien van een rustplaats/restaurant. De planvorming, vooroverleg met de gemeente en de evt. aanvraag voor de vergunningen voor het torenrestaurant vinden afzonderlijk plaats, los van onderhavige ruimtelijke onderbouwing en omgevingsvergunningsaanvraag.

6 Motivatie bestemmingswijziging

Bestemmingen

De gemeente De Ronde Venen heeft het concept-inrichtingsplan van DLG in februari 2012 ontvangen, met de vraag welke vergunningen er nodig zijn. Bij de beoordeling is gebleken dat niet het gehele gebied een natuurbestemming heeft in de vigerende bestemmingsplannen (zie tabel hieronder en bijlage 6).

Het noordelijk deel heeft die bestemming wel volgens het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente De Ronde Venen uit 2005.

Aan het gedeelte ten zuiden ervan is planologisch goedkeuring onthouden. Dit deel heeft daardoor de bestemming van het 'oude' vigerende bestemmingsplan d.w.z.

'Agrarische doeleinden, tevens landschappelijk waardevol terrein' uit het bestemmingsplan "Buitengebied Wilnis" vastgesteld op 13 december 1988.

Het meest zuidelijke deel heeft de bestemming 'Agrarisch gebied met landschappelijke en/of natuurwaarde' in het bestemmingsplan uit 2005.

Met deze uitgangspunten en de Wet Ruimtelijke Ordening in de hand betekent dit dat voor de percelen waaraan goedkeuring is onthouden en voor de percelen met ALN-bestemming een aanvraag van een 'Omgevingsvergunning in afwijking van het bestemmingsplan' noodzakelijk is.

Gelet op de aanduiding 'Natuurontwikkelingsgebied' voor al deze percelen op de ontwikkelingskaart in het bestemmingsplan buitengebied 2005, past de beoogde bestemmingswijziging naar natuur in het beleid van de gemeente De Ronde Venen en biedt het bestemmingsplan daarvoor een wijzigingsbevoegdheid.

In onderstaande tabel is per perceel het huidig en toekomstig gebruik aangegeven en de voorgestelde wijziging m.b.t. bestemming. De perceelnummers en eigenaren zijn aangegeven in figuur 7.

Gebruik en bestemmingen

Perceel-nummer	Eigenaar	Huidig gebruik	Vigerende bestemming	Toekomstig gebruik	Voorgestelde bestemming (zie figuur 4)
WNS00E 1440	Particulier	Natuur	Natuur	Natuur	Natuur
WNS00E 1438 (oost)	SBB	Agrarisch	Natuur	Natuur	Natuur
WNS00E 1438 (west)	SBB	Agrarisch	Goedkeuring onthouden*	Natuur	Natuur
WNS00E 1439	Particulier	Natuur	Goedkeuring onthouden*	Natuur	Natuur
WNS00E 1437	Particulier	Natuur	Goedkeuring onthouden*	Natuur	Natuur
WNS00E 1436	Particulier	Natuur	Goedkeuring onthouden*	Natuur	Natuur
WNS 001435	SBB	Agrarisch	Goedkeuring onthouden*	Natuur	Natuur
WNS00 1434	SBB	Agrarisch	Goedkeuring onthouden*	Natuur	Natuur
WNS00E 898	SBB	Agrarisch	ALN**	Natuur	Natuur
WNS00E 894	SBB	Agrarisch	ALN**	Natuur	Natuur
WNS00E 870	Particulier	Agrarisch	ALN**	Agrarisch	ALN

*: Agrarische doeleinden, tevens landschappelijk waardevol terrein (1988)

** : Agrarisch Gebied met landschappelijke en/of natuurwaarden (2005)

In onderstaande tabel is aangegeven hoe de partijen zijn betrokken bij het opstellen van het inrichtingsplan.

	Hoe benaderd	Houding t.o.v. plan
Provincie Utrecht	Bilateraal	Akkoord
Programmabureau Utrecht-West	Werkgroepoverleg en bilaterale afstemming	Projectleiding, aansturing, Akkoord
Hoogheemraadschap AGV	Werkgroepoverleg en regelmatig overleg en afstemming Inrichtingplan en beheer/onderhoud ter beoordeling voor de keur	Het Hoogheemraadschap AGV heeft ingestemd met voorliggend inrichtingsplan en toegezegd volledige medewerking te verlenen met de inrichting van het gebied en wijziging van watergangen en peilbeheer
Staatsbosbeheer	Werkgroepoverleg en bilateraal overleg inrichting en B&O	Positief. Initiatief is goed uitgewerkt
Particuliere eigenaar	Werkgroepoverleg en bilateraal overleg inrichting en B&O	Positief. Initiatief is goed uitgewerkt
Aangrenzende grondeigenaren en omwonenden	Voorlichtingsavond 22 november 2011	Positief. Ze vinden het een goed initiatief.
Gemeente De Ronde Venen	Vooroverleg ruimtelijke onderbouwing inrichtingsplan ter beoordeling voor bestemmingswijziging en aanvraag vergunningen	

Door het regelmatige contact met alle betrokken partijen en de positieve reacties, kan gezegd worden dat het inrichtingsplan en de bestemmingswijziging breed gedragen worden.

7 Toets aan Natuurwetgeving

Beleidskader: Ecologische Hoofdstructuur

In Nederland wordt de Ecologische Hoofdstructuur (EHS) gerealiseerd. De provincies maken hiervoor het beleid. Het plangebied ligt geheel binnen de begrenzing van de EHS (zie figuur 6). De provincie Utrecht is intensief betrokken bij het planproces en geeft aan dat de inrichtingsmaatregelen zullen bijdragen aan de realisatie van de provinciale natuurdoelen. Het inrichtingsplan Grote Sniep vormt de basis voor de concrete realisatie van dit deel van de EHS.

Wettelijk kader

De natuurwetgeving en het natuurbeleid in Nederland zijn ondergebracht in verschillende wetten en regels. De natuurwaarden in Natura 2000-gebieden worden beschermd door de Natuurbeschermingswet. Ook buiten deze beschermde gebieden zijn verschillende soorten planten en dieren beschermd door de Flora- en faunawet.

Relevante natuurwetgeving

Om te bepalen welke natuurwetgeving relevant is bij het uitvoeren van ruimtelijke ingrepen, zijn de ligging van het onderzoeksgebied ten opzichte van (beschermde) natuurgebieden en de verwachting ten aanzien van de aanwezigheid van beschermde soorten van belang. In deze paragraaf wordt nagegaan welke natuurwetgeving relevant is voor het project.

Natuurbeschermingswet

Het plangebied ligt niet in een Natura 2000-gebied. De dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden zijn de Nieuwkoopse Plassen en De Haack en Oostelijke Vechtplassen op een afstand van respectievelijk ruim 4 en 6,5 km. Gezien de aard van de (kleinschalige) ontwikkelingen en de afstand tot de begrenzing van Natura 2000-gebieden is het uitgesloten dat door de voorgenomen plannen negatieve effecten op Natura 2000-gebieden ontstaan.

Bekend is dat het gebied van Groot-Wilnis-Vinkeveen, net als omliggende polders, van belang is voor purperreigers die broeden in de genoemde N2000 gebieden en ook in de N2000 doelen voor deze gebieden zijn opgenomen. Het gaat dan om de fourageerfunctie, die de sloten in dit gebied hebben voor deze soort. Naar verwachting hebben de inrichtingsmaatregelen een positief effect, vanwege de verbetering in waterkwaliteit. Hierdoor zal het doorzicht verbeteren en zal een meer diverse vegetatie en fauna kunnen voorkomen, waardoor purperreigers als zichtjagers hiervan kunnen profiteren. Ook de inrichting van vispaaiplaatsen werkt positief op het prooiaanbod.

Flora- en faunawet

Mogelijk komen in het plangebied strikt beschermde soorten voor. De inrichtingsmaatregelen hebben mogelijk negatieve effecten op deze strikt beschermde soorten. Hiervoor is een toetsing in het kader van de Flora- en faunawet noodzakelijk. Op basis van onderzoeken in het gebied is deze toets uitgevoerd. Hierna worden de onderzoeken en de conclusies kort toegelicht.

Beschermde soorten

Op basis van de volgende onderzoeken is bepaald of er strikt beschermde soorten aanwezig zijn:

- 1) Natuurtoets "Realisatie Torenrestaurant Grote Sniep (februari, 2013)
- 2) Natuurgegevens De Grote Sniep door de Provincie Utrecht (2012)
- 3) Nationale Databank Flora en Fauna
- 4) Inventarisatie beschermde flora en fauna t.b.v. werkzaamheden aan watergangen door Waternet (Nederpel & Sluis, 2009)

Ad 1) De natuurtoets "realisatie Torenrestaurant Grote Sniep" is voor een klein deelgebied binnen de Grote Sniep opgesteld op basis van literatuuronderzoek en veldbezoek op 29 januari 2013. Deze toets geeft het volgende aan:

- Er komen geen strikt beschermde plantensoorten voor (verwachting);
- Er komen geen strikt beschermde amfibieën en reptielen voor;
- Er komen geen strikt beschermde zoogdieren voor. Mogelijk kunnen vleermuizen zeer incidenteel gebruik maken van het gebied vanaf de Veenkade;
- Er zijn waarnemingen van broedvogels, zoals Grutto, Kievit en ook Zomertaling;
- Het voorkomen van de strikt beschermde libellesoort Groene Glazenmaker is uitgesloten.

Ad 2) Uit de natuurgegevens De Grote Sniep blijken er geen beschermde soorten in de graslandpercelen voor te komen. De slootkanten met enkele drasplas plekken hebben meer potenties. Aan de slootkanten zijn Kleine Watereppe, Grote Watereppe, Moeraswederik en Melkeppe waargenomen en een enkele Dotterbloem en Pluimzegge in de oever. Met uitzondering van enkele Bonte Zandoogjes langs de houtkade zijn geen dagvlinder- en sprinkhaan(karteer)soorten waargenomen. De laagveenlibellen zijn vertegenwoordigd door de Variabele Waterjuffer (weinig) en de Vroege Glazenmaker (acht stuks waargenomen in een ronde). In de sloten zijn de vissen Snoek, Baars en Kleine Modderkruiper gevangen.

Ad 3) Uit de verspreidingsgegevens van de Nationale Databank Flora en Fauna (NDFF) blijken de volgende soorten waargenomen te zijn in het gebied Grote Sniep:

- Haas (tabel 1)
- Torenvalk en Wulp (tabel 3)

Ad 4) Uit de inventarisatie die heeft plaatsgevonden in hetzelfde peilvak, vrijwel op dezelfde locatie als dit project, blijkt dat Kleine Modderkruiper en Bittervoorn in de watergangen aanwezig kunnen zijn. Beide zijn beschermd (resp. een tabel 2 en 3 soort) en een toetsing van het plan voor deze soorten aan de Flora- en Faunawet.

Conclusies Flora- en faunawet

Uit bovenstaande blijkt dat op graslandpercelen weinig natuurwaarden zijn. Wel moet rekening gehouden worden met diverse broedvogels (o.a. Wulp, Grutto, Kievit en Zomertaling).

De ingrepen in de sloten (afgraven van natuurvriendelijke oever), afgraven van drasplekken en het dempen van de sloot in een aangrenzend agrarisch perceel kunnen gevolgen hebben voor beschermde soorten, waaronder de Kleine Modderkruiper en Bittervoorn. Hiervoor zijn mitigerende maatregelen nodig.

Mitigerende maatregelen

Voor de aanwezige soorten die vrijgesteld zijn van de verboden van de Flora- en Faunawet zal, net als voor niet beschermde soorten, gehandeld worden naar de zorgplicht. De initiatiefnemer zal zich hierover laten adviseren. Voor een deel zal eventuele schade aan deze soorten verminderen door mitigerende maatregelen voor andere beschermde soorten.

Voor de overige (streng) beschermde soorten zal hieronder worden aangegeven welke schade mogelijk zal ontstaan en hoe deze schade zoveel mogelijk beperkt zal worden. De mitigerende maatregelen zullen in een ecologisch werkprotocol worden opgenomen en de werkzaamheden zullen conform dit protocol worden uitgevoerd onder begeleiding van een ter zake kundig persoon op het gebied van soorten waarvoor ontheffing wordt aangevraagd.

Algemene mitigatie voor vissen en amfibieën

De hieronder beschreven maatregelen worden bij alle graaf- en dempwerkzaamheden uitgevoerd in het kader van de zorgplicht en zijn ook van belang voor de aanwezige beschermde diersoorten. Bij de planning van de werkzaamheden zal rekening worden gehouden met de seizoensactiviteiten van vissen en amfibieën, waarvoor ontheffing wordt aangevraagd. Op deze manier zal verstoring worden voorkomen in kwetsbare overwintering- en voortplantingsperiode. Indien bagger op de kant wordt gezet, bijvoorbeeld bij het verbreden van een sloot, zal deze worden nagelopen op de aanwezigheid van amfibieën, vissen (met name Kleine Modderkruipers) en zoetwatermossels (voor Bittervoorns). Aangetroffen individuen zullen in geschikt water worden teruggezet.

De genoemde graaf- en dempwerkzaamheden worden uitgevoerd tussen eind augustus en eind oktober in verband met de perioden van voortplanting en overwintering van de meeste soorten.

Omdat oevers voor relatief veel soorten belangrijk zijn als leefgebied, zal waar nodig tijdens graafwerkzaamheden gebruik worden gemaakt van rijplaten.

Mitigatie voor de beschermde Kleine Modderkruiper

Naast de algemene maatregelen worden de volgende specifieke mitigerende maatregelen genomen om vernietiging van rust- en verblijfplaatsen tegen te gaan. Hierdoor wordt de kans op het doden of verwonden van een klein deel van de populatie in het plangebied tevens beperkt:

- Bij het vergraven van slootkanten zullen aanwezige Kleine Modderkruipers, direct voorafgaand aan de graafwerkzaamheden, worden verjaagd door met een schepnet in één richting door het water te waden, waarbij met name de modderlaag wordt meegenomen. Hierbij zal een beperkte verjagingslengte van enkele tientallen meters slootkant per keer worden aangehouden om te voorkomen dat vermoeide exemplaren toch weer in de oever van het te vergraven traject terecht komen.
- De te dempen sloot wordt afgedamd en volledig leeggevest, alvorens deze opgeschoond wordt en gedempt. De aangetroffen individuen worden in nabijgelegen geschikt water weer uitgezet.
- Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en de verwachte verbetering van de water(bodem)kwaliteit zal na uitvoering meer geschikt biotoop ontstaan voor deze soort.

Door deze mitigerende maatregelen zal een groot deel van de overgezette individuen op de andere locatie kunnen overleven en de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie komt niet in gevaar. Op termijn kan de populatie waarschijnlijk groeien door de aanwezigheid van een groter oppervlakte geschikt biotoop.

Mitigatie voor de beschermde Bittervoorn

Naast de algemene maatregelen worden de volgende specifieke mitigerende maatregelen genomen om vernietiging van vaste rust- en verblijfplaatsen tegen te gaan. Hierdoor wordt de kans op het doden of verwonden van een klein deel van de populatie in het plangebied tevens beperkt:

- Het verjagen van de modderkruipers zoals hierboven genoemd zal ook de aanwezige bittervoorns verjagen van de te vergraven locaties.
- Zoveel mogelijk ongeschonden, grote, zichtbare zoetwatermossels, die zich in de baggerlaag, die op de kant wordt gezet, bevinden worden teruggezet. Dit gebeurt door de baggerlaag na te lopen op aanwezige individuen. Hierdoor wordt bereikt dat het voortbestaan van zoetwatermossels in de watergang wordt gewaarborgd. De Bittervoorn is voor zijn voortplanting afhankelijk van grote zoetwatermossels.

- De te dempen sloot wordt afgedamd en volledig leeggevist, alvorens deze opgeschoond wordt en gedempt. De aangetroffen individuen worden in nabijgelegen geschikt water weer uitgezet.
- Door de aanleg van natuurvriendelijke oevers en de te verwachte verbetering van de water(bodem)kwaliteit zal na uitvoering meer geschikt biotoop ontstaan voor deze soort.

Door deze mitigerende maatregelen zal een groot deel van de overgezette zoetwatermossels weer beschikbaar zijn voor de Bittervoorn en de gunstige staat van instandhouding van de lokale populatie Bittervoorns komt niet in gevaar. Op termijn kan de populatie waarschijnlijk groeien door de aanwezigheid van een groter oppervlakte geschikt biotoop.

Ook hier geldt dat een slechts een beperkte oeverlengte van het totale peilvak wordt vergraven en komt de populatie niet in gevaar.

Mitigatie voor (beschermde) broedvogels

Verstoring van broedvogels dient altijd voorkomen te worden:

- Door de werkzaamheden uit te voeren buiten het broedseizoen worden effecten op eventueel aanwezige broedende vogels voorkomen. Het broedseizoen loopt globaal van 15 maart tot 15 juli, maar ook daarbuiten kunnen broedgevallen voorkomen. Tijdens de uitvoering wordt dit door deskundigen in de gaten gehouden.
- Na afloop van de werkzaamheden zal het gebied weer geschikt zijn voor broedvogels

Door deze mitigerende maatregelen zal de schade nihil zijn. Na afloop van werkzaamheden zal de totale natuurvriendelijke oever lengte en oppervlakte plas-dras zijn toegenomen. Hierdoor zal het habitat voor veel watervogels uitbreiden en verbeteren. Op de langere termijn zal meer soorten gelegenheid tot broeden vinden. De aanleg van plas-dras gebieden heeft waarschijnlijk een gunstig effect op de vestiging van weidevogels in de omgeving.

Geen aanvraag ontheffing Flora- en faunawet

Voor de genoemde soorten zal in het kader van de Flora – en faunawet geen ontheffing worden aangevraagd. Op basis van de hierboven beschreven uit te voeren inrichtingsmaatregelen en de te nemen mitigerende maatregelen zal de schade nihil zijn.

8 Verantwoordelijkheden

Taakverdeling tussen betrokken partijen

Het inrichtingsplan de Grote Sniep wordt door verschillende partijen uitgevoerd. Hieronder staat het overzicht van de verschillende onderdelen en de partij die verantwoordelijk is voor uitvoering:

Particulier eigenaar	Uitvoering maatregelen voor natuurontwikkeling op eigen percelen.
Staatsbosbeheer	Aanleg visvriendelijke waterinlaat vanuit Veldwetering en inlaat vanuit Grote Sniep naar Armenland Ruwiel.
Hoogheemraadschap AGV	Uitvoering maatregelen verbreden watergang en Natuurvriendelijke oever op perceel SBB.

Overzicht benodigde vergunningen en procedures

Vergunning	Bevoegd gezag	Aanvrager	Machtiging door	Maatregel
Omgevingsvergunning Inclusief Waternetvergunning	Omgevingsloket bij Gemeente DRV (indien tevens waternetvergunningblad wordt ingevuld zit het hoogheemraadschap in de backoffice)	DLG	Particulier SBB Hoogheemraadschap AGV	Afplaggen Plaatsen/verwijderen (duiker)dammen en damwanden in sloten tussen eigen percelen. Afsluiten waterverbinding Veldwetering en Grote Sniep met in- en uitlaatwerk
Ontheffing Flora- & faunawet (onderdeel omgevingsvergunning)	Min. EL&I	DLG	Particulier SBB	Graafwerk maaiveldverlaging en natuurvriendelijke oevers
Omgevingsvergunning (al aangevraagd)	Gemeente DRV	Waternet	Hoogheemraadschap AGV	Verbreden watergang en afgraven talud voor natuurvriendelijke oever
Ontheffing Flora- & faunawet (onderdeel omgevingsvergunning) (al aangevraagd)	Min. EL&I	Waternet	Hoogheemraadschap AGV	Verbreden watergang en afgraven talud voor natuurvriendelijke oever
Zie paragraaf 'grondverzet en bodem'	Gemeente DRV	DLG	Particulier SBB Hoogheemraadschap AGV	Grondverzet
Waternetvergunning	Hoogheemraadschap AGV	Waternet	Particulier	Dempen watergang (2 ^e sloot langs Korenmolenweg)
Keurbesluit Vrijstellingen; de vereiste melding valt binnen interne werkafspraken	Hoogheemraadschap AGV	Waternet	Hoogheemraadschap AGV	Verbreden watergang Afgraven talud voor natuurvriendelijke oever

De motivatie voor het aanbrengen van dammen en een in- en uitlaatwerk is het gewenste flexibele peilbeheer tussen peil Veldwetering (- 2,30 m NAP in de zomer en -2,35 m NAP in de winter) en -2,15 m NAP (afhankelijk van neerslag, verdamping en inlaat naar Armenland Ruwiel).

De gerealiseerde werken zijn of worden in eigendom overgedragen naar de perceeleigenaar, uitgezonderd de voorziening voor in- en uitlaat van water waarvoor wordt geregeld dat eigendom en beheer bij het waterschap komt.

Bij de overdracht van het in- en uitlaatwerk wordt ook het conform de plannen gewenste waterbeheer overgedragen.

Bij uitvoering moet het ecologisch protocol t.b.v. de zorgplicht Flora en Fauna worden uitgevoerd (zie hoofdstuk 7).

9 Uitvoerbaarheid

De procedure

Het afwijken van het geldende bestemmingsplan is geregeld in de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht (Wabo).

Artikel 2.1 lid 1 sub c Wabo geeft aan dat het verboden is zonder omgevingsvergunning gronden of bouwwerken te gebruiken in strijd met het bestemmingsplan. De omgevingsvergunning kan dan slechts worden verleend als de activiteit niet in strijd is met een goede ruimtelijke ordening en de motivering van het besluit een goede ruimtelijke onderbouwing bevat (artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo). Voorliggende rapportage vormt deze ruimtelijke onderbouwing.

De Wabo onderscheidt twee procedures: de reguliere en de uitgebreide. Uit artikel 3.10 Wabo is op te maken dat voor een activiteit die in strijd is met het bestemmingsplan en waarbij slechts vergunning kan worden verleend met toepassing van artikel 2.12 lid 1 sub a onder 3 Wabo de uitgebreide procedure moet worden gevolgd. Dit houdt in dat de 'uniforme openbare voorbereidingsprocedure' (afdeling 3.4 Algemene wet bestuursrecht) moet worden gevolgd.

Maatschappelijke uitvoerbaarheid

Wettelijk vooroverleg

In het kader van artikel 3.1.1 BRO wordt aan de volgende instanties om een reactie gevraagd: het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht en de Provincie Utrecht. De reacties van deze partijen kunnen aanleiding geven om de ruimtelijke onderbouwing aan te passen. Gelet op het proces waarbij al intensief met beide partijen is samengewerkt en hun houding t.o.v. het plan (zie hoofdstuk 6), ligt dit niet in de lijn der verwachting.

Inspraak

In de gemeente De Ronde Venen bestaat de inspraak bij toepassing van de 3.4 Awb procedure uit de officiële inspraakronde met zienswijzen. Belanghebbenden worden in de gelegenheid gesteld om een zienswijze in te dienen. De zienswijzen worden samengevat en beantwoord en vervat in een nota van beantwoording. Van de ter inzage legging zal melding worden gemaakt in de lokale krant en de Staatscourant. De stukken worden zowel analoog (bij de Publieksdienst) als digitaal (ruimtelijke plannen.nl) ter beschikking gesteld gedurende de termijn van ter inzage legging. Indien daar aanleiding toe bestaat, kan een hoorzitting georganiseerd worden. De ingediende zienswijzen worden opgenomen in een zienswijzennota bij het uiteindelijke besluit. De zienswijzen kunnen aanleiding geven tot het wijzigen van het (ontwerp)besluit en/of de ruimtelijke onderbouwing.

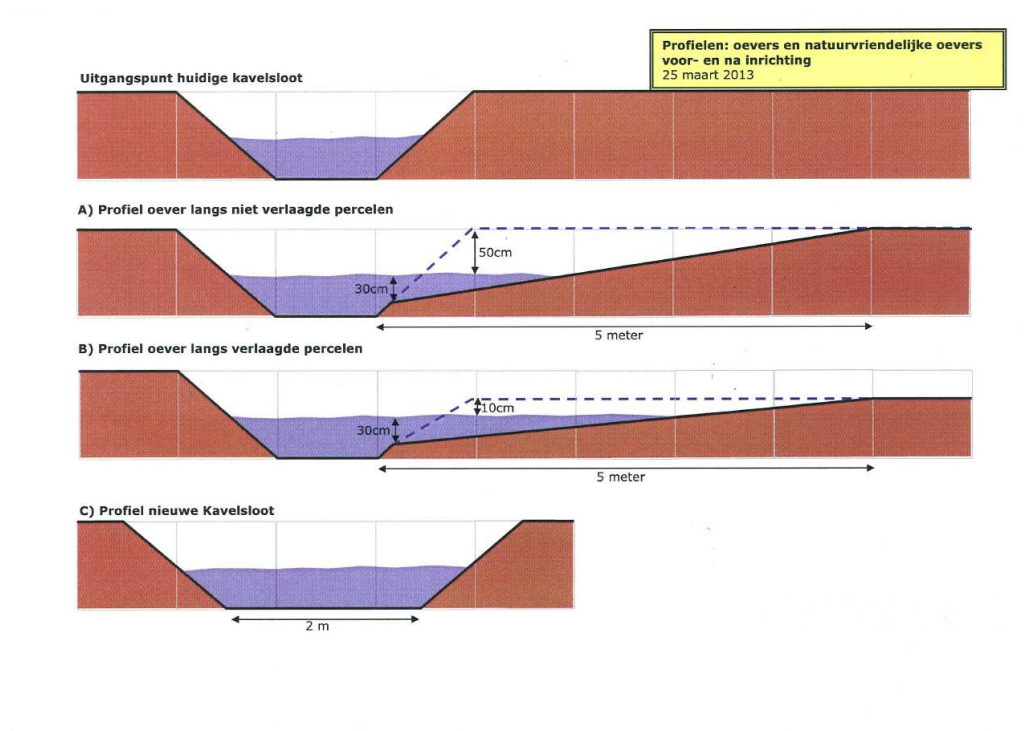
Economische uitvoerbaarheid

Met de invoering van de Grondexploitatiewet als onderdeel van de Wet ruimtelijke ordening is het verhaal van kosten verplicht. De wetgever acht het wenselijk dat de gemeente en ontwikkelaar het onderling eens worden over het kostenverhaal (zoals bepaalt in artikel 6.12 van de Wet ruimtelijke ordening). Voor vaststelling van het – daarvoor in aanmerking komende – planologische besluit dient vast te liggen op

welke wijze het kostenverhaal wordt gedekt. De kosten komen volledig voor rekening van de aanvragers. De gemeente hoeft voor de uitvoering van het plan geen kosten te maken. Het opstellen van een exploitatieplan is voor de gemeente derhalve niet noodzakelijk.

In het kader van de voorbereiding van de uitvoering van het inrichtingsplan heeft DLG voor de aanvragers een kostenraming gemaakt en is de financiering en de aanbesteding onderling geregeld (zie bijlage 5).

Bijlage 2: Dwarsdoorsneden natuurvriendelijke oevers

Bijlage 3: Beheermaatregelen

Kruiden- en faunarijk grasland:

Percelen worden tenminste één keer per jaar gemaaid. Daarvoor of daarna kan beweiding plaatsvinden dan wel een tweede maaibeurt worden uitgevoerd. Maaisel wordt altijd afgevoerd. Het verdient aanbeveling op elk perceel elk jaar hetzelfde beheer uit te voeren zodat de vegetatie zich daarop kan instellen. Langs de greppels wordt de eerste maaibeurt 2x een halve meter overgeslagen opdat de daar nu al voorkomende kruiden zich kunnen uitzaaien en voor de insecten. Als na verloop van jaren de kruidenrijke zone zich uitbreidt kan ook de rand die bij de eerste maaibeurt wordt overgeslagen breder worden. Beter is om geheel niet te bemesten. Het beheerpakket "kruiden – en faunarijk grasland" staat bemesting met maximaal 20 ton ruige mest wel toe.

Beheervergoeding: Kruiden- en faunarijk grasland ca. € 240, - per hectare / jaar.

Nat schraalland:

Op de kale grond zullen gemakkelijk bomen ontkiemen, hoe dicht bij de bestaande beplanting, hoe meer. Uitgroeien van deze bomen moet worden tegengegaan door direct na het afgraven te beginnen met (mee)maaien van de afgegraven stroken. Daarnaast zal zich pitrus kunnen vestigen ('biezen'). Indien pitrus de kans krijgt zich ongestoord te ontwikkelen zal het andere planten overwoekeren en grote pollen vormen. Ook dit moet worden voorkomen door aanvankelijk tijdig en mogelijk meermalen per jaar te maaien. Vertrapping van de afgegraven bodem door vee zal de kieming van pitrus bevorderen en is dus niet gewenst. Bij het maaien moet worden opgelet de bodem niet te verdichten, rijsporen te creëren, en dergelijke.

Aanbeveling om de af te graven percelen minimaal 2-3 per jaar te maaien en in het geheel niet te beweiden.

Beheervergoeding: Nat schraalland ca. € 1.595- per hectare / jaar.

Bijlage 4: Grondverzet en bodem

Bij de volgende werkzaamheden komt grond vrij:

- Maaiveldverlaging
- Aanleg terrasoevers en NVO
- Verbreden watergang

In totaal komt op de percelen van SBB en de percelen van de particulier ongeveer 5.429 m³ resp. 12.112 m³ grond vrij. Hiervan kan ca. 2.355 m³ direct in het terrein worden verwerkt. Er zal in totaal ca. 15.186 m³ grond resteren die in de directe omgeving kan worden toegepast.

In het plangebied kan grond verwerkt worden in de aanleg van dammen en de ophoging van de ontsluitingsweg. Verder heeft de particulier aangegeven dat hij de grond kan gebruiken voor ophoging van twee percelen nabij de Korenmolenweg en voor demping van de tussenliggende sloot van deze 2 percelen.

De Grote Sniep ligt aan de rand van het toemaakdekkengebied. Alterra heeft in opdracht van DLG een bodemonderzoek gedaan naar de aanwezigheid van toemaakdekken (Bodemkundige inventarisatie van toemaakdekken in een deel van de polder Grote Sniep, Alterra, juni 2011, ADV-50010-04). Uit dit onderzoek blijkt dat er geen sprake is van een toemaakdek in de Grote Sniep.

Grondverzet moet daarom plaatsvinden volgens het Besluit Bodemkwaliteit. Dat kan op de volgende manieren:

1. Generiek beleid: Via bodemonderzoek moet aangetoond worden dat de te verplaatsen grond schoon is. Licht verontreinigde grond mag niet verplaatst worden. Grondverzet is dan niet mogelijk.
2. Gebiedsspecifiek beleid: Van een gebied wordt per zone de bodemkwaliteit bepaald. Een zone is eenvormig qua bodemopbouw en functie bijvoorbeeld landbouw op veen. Afhankelijk van de bodemkwaliteit en de functie kan binnen een zone en tussen verschillende zones grondverzet plaatsvinden. Een zone moet voldoende onderzocht zijn om deze afspraken te kunnen maken. De afspraken worden vastgelegd in een Bodembeheerplan dat door de betreffende gemeente wordt vastgesteld.
3. Bij ontgravingen van grond en het toepassen daarvan in de directe omgeving kan na overleg met de Omgevingsdienst afgesproken worden dat grondverzet onder bepaalde voorwaarden kan worden uitgevoerd.

Voor het gebied waar de Grote Sniep in valt is geen Bodemkwaliteitskaart beschikbaar. Op regionaal niveau wordt op dit moment een gezamenlijke Bodemkwaliteitskaart opgesteld maar die is nog niet beschikbaar.

In overleg met de gemeente/Omgevingsdienst worden de mogelijkheden van optie 3 nader besproken.

Transportroute grond

In onderstaande kaart is aangegeven hoe grond, dat niet in het gebied wordt afgezet, wordt getransporteerd.. Via het nieuwe ontsluitingspad langs de Veldwetering wordt grond over een zeer beperkt stukje asfaltweg Korenmolenweg naar een noordelijk gelegen perceel gebracht. Transport vindt dus voornamelijk over eigen grond plaats, waardoor de verstoring zeer beperkt zal zijn.

Transportroute grond: de route is aangegeven met zwarte pijltjes.

In het gebied zal op gevoelige plaatsen rijplaten worden toegepast, om beschadiging aan bodem, planten en dieren te beperken (zie ook hoofdstuk 7)

Bijlage 5: Kostenraming, financiering en aanbesteding

Kostenraming

Op basis van Standaard eenheidsprijzen (gebaseerd op ervaringscijfers) van DLG is een globale kostenraming opgesteld. De volledige toelichting en raming zijn in het inrichtingsplan uitgewerkt maar zijn in deze ruimtelijke onderbouwing niet nodig.

Uitgangspunten kostenraming:

- Grondslag is veen;
- Geen rekening gehouden met bodemverontreiniging;
- Geen rekening gehouden met rijplaten, vervoer door terrein;
- Maaiveld ligt 50cm boven het huidige waterpeil in de sloten;
- Prijzen zijn gebaseerd op gegevens van DLG van 2009. Door recente marktontwikkelingen is indexatie naar verwachting niet nodig;
- De te ontgraven vlakken en de verwerkingslocaties worden vooraf gefreesd;
- De ontgraven percelen worden na de maaiveldverlaging ingezaaid.

Financiering en beheer

Deel particulier: Er wordt vanuit gegaan dat de inrichtingsmaatregelen voldoen aan de voorwaarden van de beheertypen zoals gedefinieerd in de EHS- doelstelling van de provincie Utrecht (ambitie). Zo niet dan zullen er enkele maatregelen (duiker)dammen) uit gehaald kunnen worden en zal nader afgestemd worden of deze gefinancierd kunnen worden vanuit het maatwerkbudget.

Deel SBB: Er wordt vanuit gegaan dat de inrichtingsmaatregelen voldoen aan de voorwaarden van de beheertypen zoals gedefinieerd in de EHS-doelstelling van de provincie Utrecht (ambitie). Zo niet dan zullen er enkele maatregelen uit gehaald worden (visvriendelijke inlaat, (duiker) dammen) en zal nader afgestemd worden of deze gefinancierd kunnen worden vanuit het maatwerkbudget.

In de huidige fase van de herijking en de afspraken die zijn gemaakt tussen IPO en Bleker, is het duidelijk dat deze inrichtingskosten gesubsidieerd kunnen worden middels de Subsidieregeling Natuur en Landschap. Dit is zowel voor de inrichting van de SBB-gronden als de gronden van de particulier van toepassing.

De provinciale subsidie voor inrichting van bestaande natuur (SKNL) is momenteel maximaal € 8.000, - per hectare.

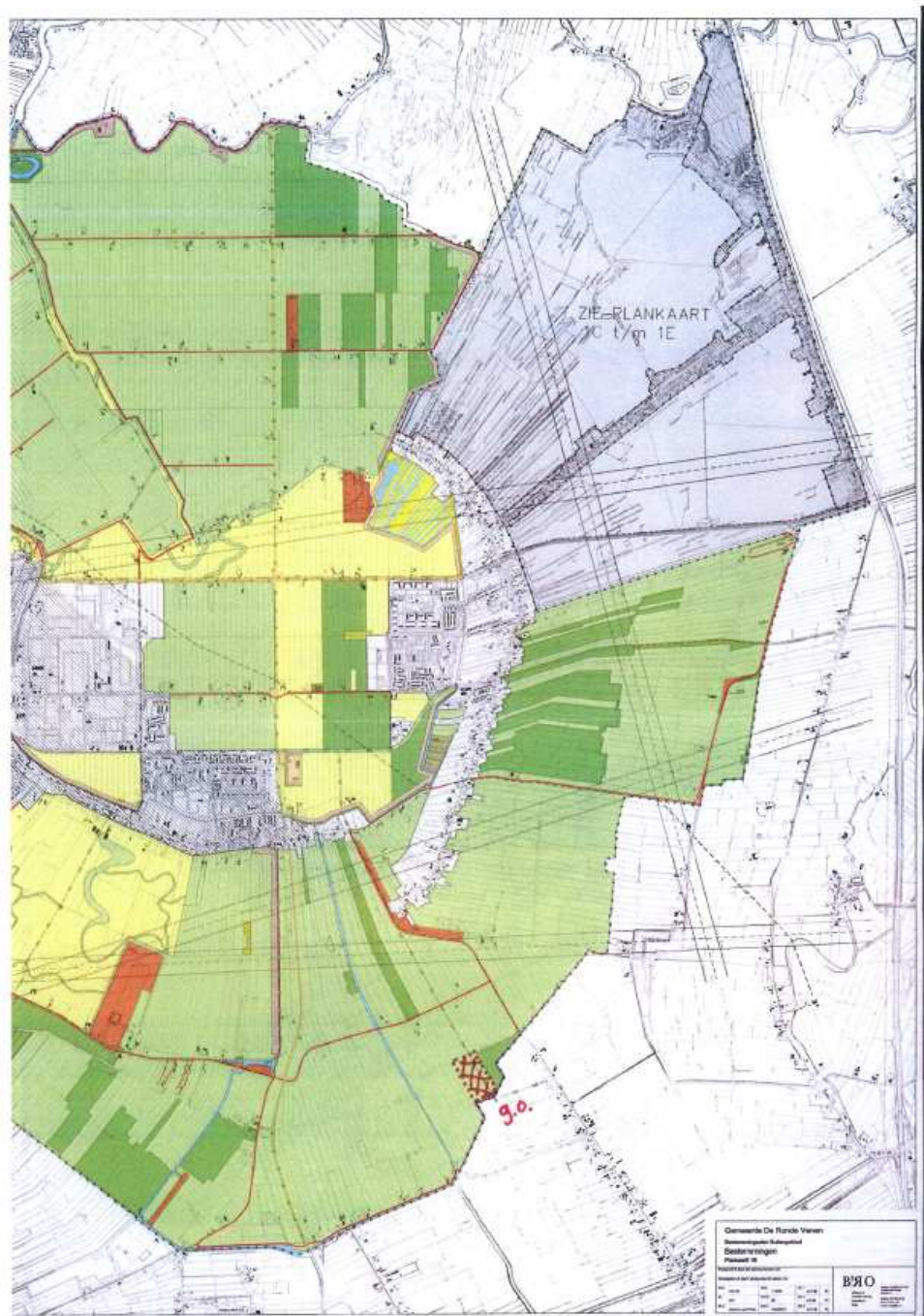
Deel Hoogheemraadschap AGV: Kosten NVO dragen bij aan KRW en kunnen vanuit het Hoogheemraadschap AGV worden gerealiseerd, waarbij medefinanciering een vereiste is.

Aanbesteding

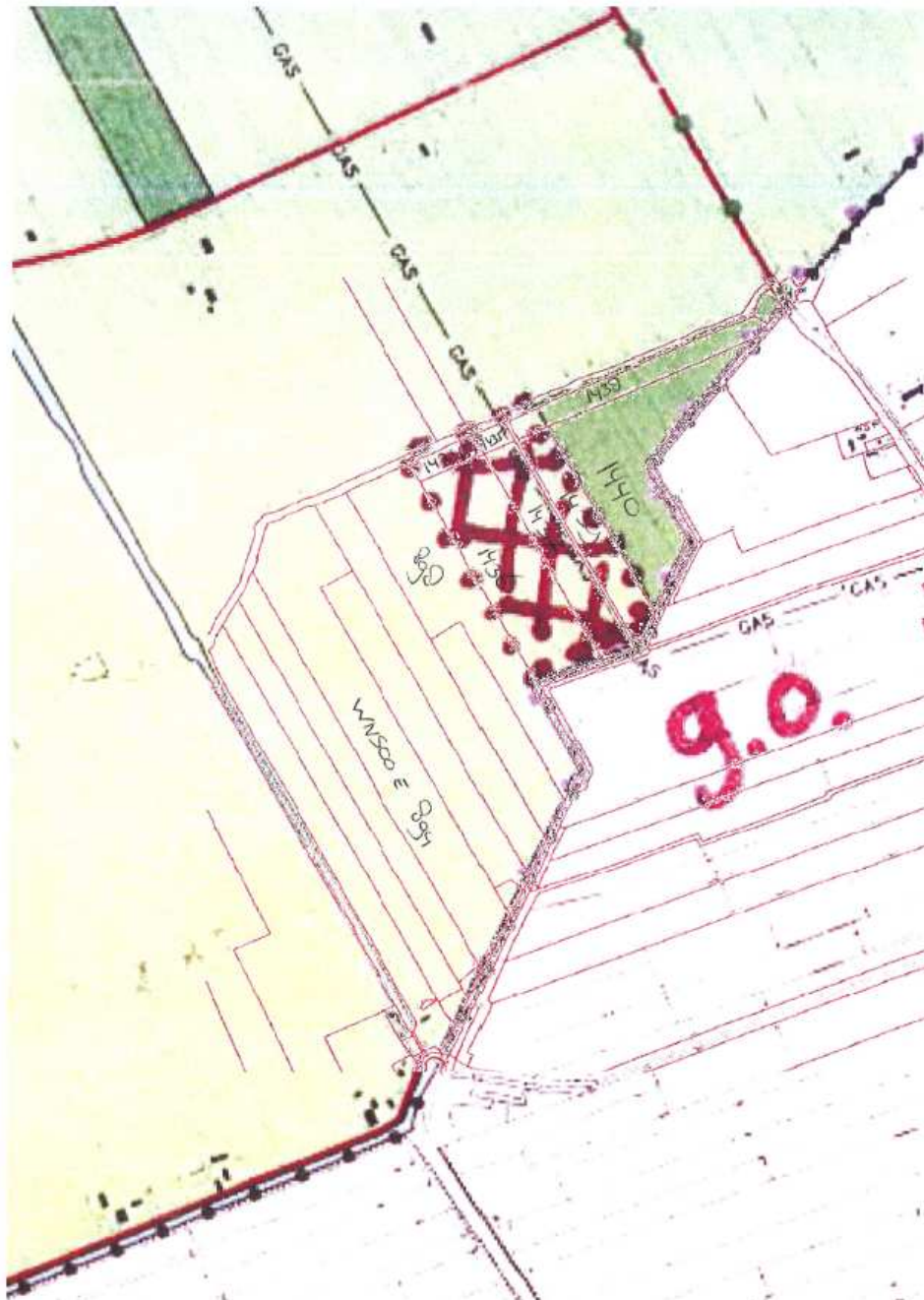
De wijze van aanbesteding is een verantwoordelijkheid en keuze van de uitvoerende partijen (particulier, SBB). In een memo is door DLG uitgezocht wat de mogelijkheden en regels zijn. Tijdens de laatste projectgroepvergadering (oktober 2012) is door de aanwezigen uitgesproken dat het de voorkeur heeft het project aansluitend aan elkaar uit te voeren.

Bijlage 6: Vigerend bestemmingsplan buitengebied

Bestemmingsplan buitengebied gemeente De Ronde Venen (2005)
Kaart: Bestemmingen

Uitsnede Bestemmingsplan buitengebied gemeente De Ronde Venen (2005)
Deelgebied: De Grote Sniep bestemmingen en kadastrale perceelsnummers.

Bestemmingsplan buitengebied gemeente De Ronde Venen (2005)
Kaart: Ontwikkelingen

